

“Osaaminen on tulevaisuuden käyttövoimaa, eivät tutkintonimikkeet”

Sari Miettinen ja Johanna Ollila Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta kehittävät menetelmiä, jotka tukevat oman osaamisen tunnistamista ja sanoittamista.

NÄKÖALOJA AMMATTIIN OPIKSELEVILLE

Osaamisidentiteetti auttaa luovimaan tulevaisuuden työelämässä.

Ammatillisen koulutuksen reformi on tuonut opiskelijat ja opettajat uudenlaisen haasteen eteen. Opinnot tulee jatkossa räätälöidä yksilöllisesti, ja koulutuksessa tulee huomioida myös opiskelijan aiempi osaaminen.

“Oppilaitoksissa on opittava tunnistamaan myös osaamista, joka voi tulla muualta kuin koulun penkiltä. Kyse on siitä, millaiseksi osaajaksi opiskelija on kasvamassa,” valtakunnallisen Osaamispolkuja tulevaisuuteen -hankkeen (OSATA) projektiasiantuntija **Sari Miettinen** Turun yliopistosta sanoo.

Hänen mukaansa opinto-ohjauksen tulisi tukea ammatillisen identiteetin lisäksi osaamisidentiteetin kehittymistä. Olennaista on vaihtoehtojen näkeminen: millä kaikilla tavoilla omaa osaamista on mahdollista kartuttaa ja miten sitä voi hyödyntää erilaisissa tehtävissä työelämässä.

Koska jatkossa 40 vuoden suoraviivaiset työurat ovat entistä harvinaisempia, alan vaihtaminen on yleistynyt ja työtehtävät alojen sisällä muuttuvat, ei tiettyyn ammattinimikkeeseen kannata takertua. Muutos osaamisperusteiseen koulutukseen vaatii asennemuutosta sekä opiskelijoilta että opettajilta.

“Osaamisidentiteetti on laajempi kokonaisuus ja paletti erilaisia osaamisyhdistelmiä kuin pelkkä ammatti-identiteetti. Osaaminen on tulevaisuuden käyttövoimaa, eivät tutkintonimikkeet”, hankkeen projektipäällikkö **Johanna Ollila** kertoo.

OSATA-hankkeessa on kehitetty konkreettisia harjoituksia ja työkaluja ammatillisissa oppilaitoksissa tehtävän ohjaustyön tueksi. Harjoitukset ja ohjeistukset on julkaistu Sampo-ohjaussivustolla, jota ammatillisten oppilaitosten opettajat ja ohjaajat voivat hyödyntää. Seuraavaksi hankkeessa keskitytään

osaamisidentiteettiä tukevan ohjausprosessin kehittämiseen.

Tavoitteena on parantaa opiskelijoiden orientoitumista tulevaisuuteen, ja luoda käsitystä siitä, että asioihin on mahdollista itse vaikuttaa. Opintoihin ja työllistymiseen ei ole vain yhtä polkua.

“Tässä harjoitellaan myös vaihtoehtojen näkemistä. Oikeita tai vääriä valintoja ei ole, vaan kaikista jää jotain käteen”, Ollila sanoo. ♦

OSATA - Osaamispolkuja tulevaisuuteen -hanketta osarahoittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ohjelmasta Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020.

OSATA-hankkeessa kehitetyt harjoitusmateriaalit löytyvät osoitteesta www.osata.fi/sampo.

OSATA

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

